

Referat 08.09.2017

Referat fra møte i samarbeidsnemnda for norrøn filologi fredag 8.9.2017

Tid og sted: kl. 09.00–16.00 på Universitetet i Tromsø

Møteleder: Jon Gunnar Jørgensen, leder av samarbeidsnemnda

Referent: Karl G. Johansson, sekreterare i samarbeidsnemnda

Til stede:

Ivar Berg (Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet)

Odd Einar Haugen (Universitetet i Bergen)

Karl G. Johansson (Universitetet i Oslo)

Jon Gunnar Jørgensen (Universitetet i Oslo)

Endre Mørck (Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet)

Gudlaug Nedrelid (Universitetet i Agder)

Marit Aamodt Nielsen (Universitetet i Agder)

Eike Schnall (Universitetet i Bergen)

Zuzana Stankovitsova (Universitetet i Bergen)

Juliane Tiemann (Universitetet i Bergen)

Kristel Zilmer (Høgskolen i Bergen)

Mötet inleddes med en presentation av deltagarna och de institutioner som deltar i samarbeidsnemnda. Jon Gunnar Jørgensen betonade att samarbeidsnemnda først och främst är till för att skapa kontakter mellan institutionerna och för informationsutväxling. Dessutom har

nemnden som uppgift att nominera kandidater till forskningsfälten runologi och norrøn filologi i Kjeldeskriftkommisjonen.

Jon Gunnar Jørgensen kunde meddela att Høgskolen i Sørøst-Norge (Bø) [nu Universitetet i Sørøst-Norge, I.B.] nu anmält sig som medlem och kommer att representeras av Bernt Øyvind Thorvaldsen.

Korta rapporter från institutionerna

Høgskolen i Bergen:

Flera anställda vid norsksektionen på Avdeling for lærerutdanning har helt eller delvis en forskningsprofil som knyts till norrøn filologi, runologi, språkhistoria, kulturhistoria och middelalderstudier – Kristel Zilmer, Eldar Heide och Agnete Nesse har fasta tjänster. Hittills har det varit möjligt för den enskilde läraren/forskaren att bedriva forskning på sitt eget område. Kristel Zilmer arbetar till exempel med framför allt runinskrifterna från Bryggen.

Avdeling for lærerutdanning har ingen egentlig undervisning i norrøn filologi. Några norröna källtexter i översättning ingår i enskilda ämnen inom grunnskolelærerutdanningen (t.ex. Tekstkunnskap 2 och Språkkunnskap 2).

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet:

En rapport från NTNU presenterades av Ivar Berg som nyligen tillträtt som førsteamanuensis i nordisk språkvitenskap. Norrönt inngår som en del i utbildningen i nordiska språk. Här är det obligatoriskt att läsa kurser om norrönt språk och litteratur. Som norrøn filolog finns det samarbetsmöjligheter i den starka tvärvitenskapliga forskningsmiljön.

Universitetet i Agder

Gudlaug Nedrelid rapporterade från Universitetet i Agder. Här har Gudlaug Nedrelid, Gro-Renée Rambø, Rune Røstad och Michael Schulte kompetans inom norrøn filologi og äldre språk. Sedan sist har Marit Aamodt Nielsen gått av med pension, men hon är fortfarande aktiv inom miljön. Forskningen på området styrs av den respektive forskarens intressen.

Universitetet i Bergen:

Odd Einar Haugen och Eike Schnall rapporterade om verksamheten vid Universitetet i Bergen. Norrøt har under senare år stärkt sin ställning vid universitetet. I nuläget har Odd Einar Haugen och Jens Eike Schnall fasta tjänster. Helen Leslie-Jacobsen har en postdoktor-tjänst och dessutom finns det fyra PhD-stipendiater: Robert Paulsen, Florian Schreck, Zuzana Stankovitsova och Juliane Tiemann. Nya stipendiater sedan förra mötet är Zuzana Stankovitsova och Juliane Tiemann. Med detta har den norröna miljön vid UiB stärkts ytterligare. Nya Ph.d.- och postdoktor-tjänster är just nu under behandling och det finns flera starka sökare inom norrön filologi. Robert K. Paulsen och Florian Schreck håller på att avsluta sina ph.d.-avhandlingar, medan Helen F. Leslie-Jacobsen är på väg att avsluta sin period som postdoktor.

Universitetet i Oslo:

Karl G. Johansson redogjorde för aktiviteten vid Universitetet i Oslo med supplerande inlägg från Jon Gunnar Jørgensen. Miljön har styrkts betydligt under de två senaste åren. Mikael Males har anställts som försteamanuensis i norrön filologi och har dessutom ett NFR-finansierat projekt. Dessutom är en tjänst i runologi och äldre språkhistoria under utlysning. Därmed har miljön tre och en halv tjänst sedan Terje Spurkland har gått ner i 50% tjänstgöring. Under hösten har Klaus Johan Myrvoll vikariatsanställning som förstelektor. Dessutom har Elise Kleivane anställning som forskare i ett eget projekt finansierat av NFR.

I nuläget finns det fem PhD:er i miljön, Johan Bollaert, Nicolai Egjar Engesland, Katharina Heinz, Karen Langsholt Holmqvist och Bianca Patria. Från nyår 2018 anställs ytterligare en PhD, Hilde Bliksrud. Det finns två postdoktorer. Karoline Kjesrud håller just på att avsluta sin tid som postdoktor medan Kristen Mills just har inlett sin anställning. Inom kort kommer ytterligare två postdoktorer att anställas, Emily Kesling och Anna Horn, båda inom ramen för projekt.

Inom undervisningen har miljön ansvar för ett BA-program i norrön och keltisk filologi. Detta program kommer under den närmaste tiden att revideras kraftigt. En rapport om dessa förändringar kommer att levereras vid nästa möte. Vid ILN finns två MA-program med medeltidsinriktning, båda med tvärvetenskaplig sammansättning.

Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet:

Endre Mørck rapporterade från Universitetet i Tromsø. Endre Mørck är professor i norrön filologi och den som representerar ämnet i Tromsø. Här finns det inget eget tillbud i norrönt. Studenter med intresse för norrönt studerar detta ämne inom ramen för nordisk språkvetenskap. Här ligger fokus på språkhistoria.

Kjeldeskriftkommisjonens arbete

Gudlaug Nedrelid rapporterade om det pågående arbetet vid Kjeldeskriftkommisjonen. Kommisjonen har naturligt nog påverkats av den stora omorganiseringen av Arkivverket. Flera projekt är emellertid i full gång eller på väg att avslutas. Magnus Rindal arbetar på en textkritisk utgåva av *Magnus Lagabøtes landslov*. Denna kommer att utges vid Nasjonalbiblioteket. Samtidigt arbetar Anna Horn på en diplomatarisk utgåva av lagen efter handskriften Holm perg 34 4to som ska ledsagas av en översättning till modern norska (bokmål). Nyligen utkom *Bergens kalvskinn* i utgåva av Ole-Jørgen Johannessen. Dessutom finns det en förhoppning om att Norges innskrifter med de yngre runer, band 7 kan utkomma under 2018.

I samband med rapporten om Kjeldeskriftkommisjonens verksamhet rapporterade Jon Gunnar Jørgensen från Brukernemnda for Riksarkivet.

Handbok för norrøn filologi

Odd Einar Haugen rapporterade om arbetet med *Handbok i norrøn filologi*. Efter en del problem utkommer en ny reviderad upplaga på tyska som innehåller också de nya artiklarna från den andra upplagan på norska. Redaktionen har fått till stånd ett avtal med en ny förläggare som kommer att ge ut handboken som print on demand och Open Access. Det finns i dag inga planer på att översätta handboken till engelska.

Maal og Minne

Jon Gunnar Jørgensen rapporterade om status för Maal og Minne. Tidskriften ligger i dag på nivå 2 i tellekantssystemet. Detta önskar samarbetsnemnden bibehålla; den är en av de viktigaste kanalerna för publicering av forskning om norrönt språk och litteratur vid sidan av *Futhark* och *Arkiv för nordisk filologi*. Tidskriften kommer att utges som Open Access framöver, men kommer även fortsättningsvis att utkomma också i trycket.

Sedan senaste mötet har Lars Vikør (Oslo) ersatts av Torodd Kinn (Bergen) som i sin tur nyligen ersatts av Hans-Olav Enger (Oslo). Jon Gunnar meddelade att han inom kort vill bli ersatt som representant för norrönt i redaktionen.

Bibliotheca nordica

De tre redaktörerna för *Bibliotheca nordica*, Odd Einar Haugen, Karl G. Johansson och Jon Gunnar Jørgensen, redogjorde för framdriften för bokserien. Serien har nu utkommit med 8 band och band 9 utkommer 2017 (Alex Speed Kjeldsen: *Notarius publicus Jón Egilsson. En senmiddelalderlig skrivars skrift, sprog og herkomst*). Redan tidigt under 2018 utkommer band

10 (Karl G. Johansson och Elise Kleivane (red.): *Speculum septentrionale. Konungs skuggsjá and the European Encyclopedia of the Middle Ages*).

Nemnden diskuterade möjligheten att föreslå *Bibliotheca nordica* som nivå 2. Odd Einar Haugen tog på sig att undersöka hur detta kunde uppnås.

Det börjar bli dags också för *Bibliotheca nordica* att skifta redaktionsmedlemmar. Redaktörerna bad nemndens medlemmar om att komma med förslag.

Idéer till samarbete inom forskning och undervisning

Det framkom önskemål om samarbete inom forskarutbildningen. Här nämnde Jens Eike Schnall att doktorander från andra lärosäten i Norge var välkomna att delta i ett arrangemang i samarbete mellan Bergen och Cambridge.

Ett tema som var uppe också på förra nemndmötet är samarbete om att arrangeraden internationella sagakonferensen 2024. Bergen och Oslo var definitivt intresserade av att dela ansvaret för en sådan satsning och det fanns även intresse från de andra deltagande institutionerna att bidra. Det framkom förslag om att konferensen kunde placeras i Tønsberg. De aktuella institutionerna håller kontakten framöver om denna sak.

Val av valberedning och nytt styre

Odd Einar Haugen och Gudlaug Nedreliid valdes till valberedning.

De inkom genast med ett förslag till nytt styre för samarbetsnemnden som antogs med acklamation:

Leiar: Bernt Øyvind Torvaldsen

Nestleiar: Kristel Zilmer

Sekretær: Ivar Berg

Nästa möte

Nästa möte blir hösten 2019 i Trondheim.